

تحریر مسیحیت

پرسش: روند تغییر اندیشه‌ی مسیحی چگونه بوده و به چه دلیل این دین دچار تحریر شده است؟

فهرست مندرجات

- ۱- پاسخ اجمالی:
- ۲- پاسخ تفصیلی:
- ۳- پولس عقیده‌ی مسیحیت را دگرگون و گسترش داد
- ۴- مسائلی که پولس به مسیحیت افزود
- ۵- توحیه عقاید انحرافی مسیحیت در قرون وسطی
- ۶- تفسیر کلیسایی از مفاهیم علمی
- ۷- منابع مطالعه بیشتر:
- ۸- پانویس
- ۹- منبع

پاسخ اجمالی:

هنگامی که پیروان مسیح علیه السلام از نعمت حضور این پیامبر الهی در میان خود محروم شدند و حضرتش به سوی آسمان‌ها صعود کرد، رسولان و حواریون آن حضرت به تبلیغ آیین مسیح علیه السلام پرداختند و رنج‌های زیادی را متحمل شدند. ولی پس از مدت کوتاهی "پولس" - که باید وی را معمار مسیحیت کنونی دانست - رهبری مسیحیت را به دست گرفت. وی نخست یهودی بود و مسیحیان را آزار فراوان می‌داد، اما پس از چندی مسیحی شد و توانست در میان مردم نفوذ پیدا کند. او به عنوان رسول عیسوی در شهرها گردش می‌کرد و عقیده‌ی مسیحیت را در ضمن دگرگون کردن آن، گسترش می‌داد. در قرون وسطی اندیشمندان مسیحی تلاش کردند عقاید انحرافی موجود در مسیحیت کنونی را به گونه‌ای توحیه و چهره‌ای معقول از آن ترسیم کنند. ولی با این همه، پاره‌ای از مفاهیم انجیل قابل توجیه عقلی نبود و با همه‌ی تلاشی که فلسوفان قرون وسطی، همچون "آکویناس"، کردند، نتوانستند همه‌ی آنچه را که در ظواهر کتاب مقدس بود، به صورت معقول در آورند. پس از قرون وسطی و با پیدایش علوم جدید و مواجهه‌ی آن با تصویری که کلیسا و انجیل - به تفسیر کلیسایی - از مفاهیم علمی ارایه می‌داد، مسئله‌ی تعارض علم و دین مطرح شد، و به جهت رونق علوم جدید و شکوفایی آن، چراغ دین مسیحی به خاموشی گرایید. در این میان، متکلمان و متألهان مسیحی در مقابل این بحران تلاش کردند مباحث جدیدی را برای دفاع از مسیحیت و پاسداری از ایمان مردم مطرح نمایند و از آن پس فلسوفان دین نیز هر کدام به گونه‌ای در باره‌ی این موضوع به بحث و بررسی پرداختند که مجموعه‌ی این گونه مباحث، هویت اندیشه مسیحی در سده معاصر را تشکیل می‌دهد.

پاسخ تفصیلی:

پولس عقیده‌ی مسیحیت را دگرگون و گسترش داد

تاریخ تفکر مسیحی از آغاز تاکنون داستان درازی داشته است. برای آن که بتوانیم تا حدودی با فضای ذهنی اندیشمندان غربی آشنا گردیم، به روند کلی آن اشاره‌ای می‌کنیم.

هنگامی که پیروان مسیح علیه السلام از نعمت حضور این پیامبر الهی در میان خود محروم شدند و حضرتش به سوی آسمان‌ها صعود کرد [۱] به عقیده‌ی مسلمانان و نصّ قرآن کریم، آن حضرت مصلوب نشد و در حال حیات خویش به آسمان‌ها رفت. ولی به اعتقاد مسیحیان آن حضرت مصلوب و به قبر سپرده شد و پس از آن دوباره زنده گشت و چهل روز، یا سه روز - بنا بر اختلاف اناجیل - نزد حواریون می‌آمد و پس از آن به آسمان‌ها صعود کرد. (،

[۱] نساء/سوره ۴، آیات ۱۵۸ - ۱۵۷.

[۲] انجیل لوقا، باب ۲۴.

[۳] عهد جدید، کتاب اعمال رسولان، باب اول.

، رسولان و حواریون آن حضرت به تبلیغ آیین مسیح علیه السلام پرداختند و رنج‌های زیادی را متحمل شدند.

[۵] عهد جدید، کتاب اعمال رسولان.

ولی پس از مدت کوتاهی "پولس" - که باید وی را معمار مسیحیت کنونی دانست - رهبری مسیحیت را به دست گرفت. وی نخست یهودی بود و مسیحیان را آزار فراوان می‌داد، اما پس از چندی مسیحی شد و توانست در میان مردم نفوذ پیدا کند.
[۶] برای آگاهی بیشتر از داستان ایمان پولس، ر.ک: عهد جدید، کتاب اعمال رسولان، باب نهم به بعد.
او به عنوان رسول عیسوی در شهرها گردش می‌کرد و عقیده‌ی مسیحیت را در ضمن دگرگون کردن آن، گسترش می‌داد.
[۷] در منابع اسلامی احادیثی وجود دارد که پولس را در ردیف کسانی چون فرعون و نمرود قرار می‌دهد و می‌گوید این افراد در سخت‌ترین جای جهنم به بدترین وجه عذاب می‌شوند. (ر.ک: مجلسی، بحارالانوار، ج ۸، ص ۳۱۱).
[۸] ر.ک: همفری کارپنتر، عیسی، ص ۱۵۴.

دین عیسی در آغاز به گونه‌ای دیگر بود و "پولس" آن را به شکل کنونی در آورد. او که "خیلی نگران نبود عیسی چه گفته است [۹] برخی از محققان غربی به این موضوع تصریح کرده‌اند. (ر.ک: جان بی ناس، تاریخ جامع ادیان، ص ۶۱۷).

مسائلی که پولس به مسیحیت افزود

" مسائلی چون **الوهیت** عیسی‌علیه السلام، فدا شدن وی در راه گناهان، و الغای **شریعت** را از عقاید **مشرکان** اقتباس کرد و به مسیحیت افزود.

[۱۰] کتاب مقدس، عهد جدید، رساله پولس رسول به غلاطیان و رساله اول پولس به قرنتیان، رساله اول پولس به تیموتاؤس.
[۱۱] همفری کارپنتر، عیسی، ص ۱۵۴).

با این وصف، عیسی‌علیه السلام که پیامبر **خدا** بود، خدا شد. خدایی که آمده بود تا **مصلوب** شود و با مصلوب شدن خویش گناهان پیروان خود را پاک کند. از این رو، مصلوب شدن عیسی‌علیه السلام به عنوان یک مفهوم کلیدی در مسیحیت مطرح است که اگر یک مسیحی آن را انکار کند و نظر **قرآن** را بپذیرد که عیسی قبل از **میرگ** به آسمان صعود کرد، دیگر نمی‌تواند مسیحیت موجود را پذیرا باشد و چاره‌ای جز پذیرش **اسلام** نخواهد داشت.

از سوی دیگر، حرکت عیسی که برای اصلاح عقاید باطل گسترش یافته در بین یهودیان آغاز شده بود، با انکار شریعت [۱۲] مراد از شریعت، بخشی از دین است که به رفتار انسان‌ها در رابطه با خدا، با دیگر انسان‌ها، با طبیعت و با خودشان ارتباط دارد. از این بخش به «فقه» نیز تعبیر می‌شود.

که پیکره‌ی اصلی دین در حوزه‌ی عمل را تشکیل می‌دهد، به انحرافی دو چندان گرفتار گردید. در **فرهنگ مسیحی واجب، حرام، و حلال** مفهوم خود را از دست داد و الزام به شکل خاصی از عمل در امور مختلف از میان رفت. به همین دلیل، در حالی که ما، به عنوان مثال، شاهد آیین و شرایط خاص ذبح در بین یهودیان هستیم، در مسیحیت هیچ آئینی در این جهت وجود ندارد. این مجموعه امور باعث شد، مسیحیت در گذر ایام با مفاهیم اصلی **ادیان توحیدی** فاصله‌ی جدی بگیرد.

کتاب مقدس مسیحی
[۱۳] Bible

نیز با مشکلات اساسی مواجه است. از یک سو، اناجیل موجود سند تاریخی ندارند و بنابر اظهار خود محققان غربی

[۱۴] ادعا می‌شود که این اناجیل از سده دوم میلادی تواتر دارند و گفته می‌شود تألیف آنها در سده اول - در حدود سال‌های ۳۸ تا ۱۰۰ - صورت گرفته است. (ر.ک: رابرت ویر، جهان مذهبی، ج ۲، ص ۶۷۵).

[۱۵] همفری کارپنتر، عیسی، صص ۳۲ - ۱۲).

مدت‌ها بعد از صعود عیسی‌علیه السلام و در جریان فعالیت‌ها، درگیری‌ها و نفوذ افکار "پولس" و حتی پس از آن - هنگامی که عقاید انحرافی وی بر جامعه‌ی مسیحی تسلط پیدا کرده بود نوشته شده‌اند. از سوی دیگر، محتوا و بافت این اناجیل با **کتاب آسمانی و وحی الهی** سازگاری ندارد و در قالب **کتاب سیره** به بیان داستان زندگی عیسی‌علیه السلام می‌پردازد. و هر چند فرازهایی از کلمات عیسی را می‌توان در آن یافت ولی ساخت کلی کتاب بیان تاریخ حیات عیسی‌علیه السلام است. از این رو، هر چند به اذعان قرآن کریم عیسی‌علیه السلام پیامبری الهی و دارای کتابی به نام انجیل است، ولی نه آموزه‌های او چندان در مسیحیت معاصر باقی مانده و نه نشان چندان از کتاب واقعی او می‌توان یافت.

توجیه عقاید انحرافی مسیحیت در قرون وسطی

در قرون وسطی اندیشمندان مسیحی تلاش کردند عقاید انحرافی موجود در مسیحیت کنونی را به گونه‌ای توجیه و چهره‌ای معقول از آن ترسیم کنند. "توماس آکویناس" که در سده سیزدهم میلادی زندگی می‌کرد، قهرمان صحنه‌ی این بحث مسیحی است. او تلاش کرد به کمک **فلسفه ارسطویی** - که از طریق کتاب‌های **این‌سینا و فرهنگ اسلامی** با آن آشنا شده بود - اندیشه‌ی مسیحی را بازسازی و میان آن **فلسفه** و الهیات مسیحی سازگاری ایجاد کند.

[۱۶] جان بی‌ناس، تاریخ جامع ادیان، صص ۶۶۰-۶۵۸.

[۱۷] رابرت ویر، جهان مذهبی، ج ۲، صص ۷۳۴-۷۳۳.

ولی با این همه، پاره‌ای از مفاهیم انجیل قابل توجیه عقلی نبود و با همه‌ی تلاشی که فیلسوفان قرون وسطی، همچون "آکویناس"، کردند، نتوانستند همه‌ی آنچه را که در ظواهر کتاب مقدس بود، به صورت معقول در آورند.

به طور مثال، اعتقاد مسیحیان این است که عیسی پسر خدا است و ظاهر تثلیث در انجیل این است که عیسی خود خدا می‌باشد. در توجیه آن - به گونه‌ای که هم با توحید و هم با انجیل و اعتقاد آنان سازگار باشد - گفتند: خدا سه شخصیت، اما یک طبیعت دارد. پدر، پسر و **روح القدس**، سه شخصیت و سه **افنوم** هستند. بدیهی است که این عقیده و نظایر آن قابل تصحیح و توجیه عقلی نیست.

[۱۸] رابرت ویر، جهان مذهبی، ج ۲، صص ۷۲۸-۷۳۴.

زیرا اگر یک طبیعت سه شخصیت داشته باشد، باید پذیرفت که دارای سه فرد است که در آن **طبیعت** با هم اشتراک دارند. این امر از یک سو، وجود ماهیت را برای خداوند در پی‌دارد و از سوی دیگر، با توحید ذات او ناسازگار است.

افزون بر معضلات اعتقادی و تاریخی که در مسیحیت وجود دارد، در دوران قبل از نوزایی

[۱۹] Renaissance

که از آن به **دوران تاریکی**

[۲۰] Darknes.

یاد می‌شود، رجال دین مسیحی

[۲۱] Christian Clergymen.

جایگاه مهمی در سیاست یافتند و با معرفی خود به عنوان واسطه بین خدا و مردم، برای خویش **حقوق** اختصاصی خاصی را ادعا کردند که

یکی از آنها سلطه و حاکمیت بر مردم و لزوم تبعیت مردم از آنها بود. این گروه برای اداره ی امور به وضع [قوانین دینی](#) [Cannon law](#) اقدام کردند و کوشیدند کاستی مسیحیت در حوزه ی شریعت را با قوانینی که خود وضع می کردند و آن را دینی می شمردند، جبران کنند.

تفسیر کلیسایی از مفاهیم علمی

از سوی دیگر، پس از قرون وسطی و با پیدایش علوم جدید و مواجهه ی آن با تصویری که کلیسا و انجیل - به تفسیر کلیسایی - از مفاهیم علمی ارائه می داد، مسئله ی [تعارض علم و دین](#) مطرح شد، و به جهت رونق علوم جدید و شکوفایی آن، چراغ دین مسیحی به خاموشی گرایید. در این میان، متکلمان و متألهان مسیحی در مقابل این [بحران](#) تلاش کردند مباحث جدیدی را برای دفاع از مسیحیت و پاسداری از ایمان مردم مطرح نمایند و از آن پس فیلسوفان دین نیز هر کدام به گونه ای در باره ی این موضوع به بحث و بررسی پرداختند که مجموعه ی این گونه مباحث، هویت اندیشه مسیحی در سده معاصر را تشکیل می دهد.

[همفری کارپنتر](#)، عیسی، ص ۱۶۰.

منابع مطالعه بیشتر:

۱. مهدی هادوی تهرانی، [ولایت و دیانت](#)، مؤسسه ی فرهنگی خانه خرد، قم، چاپ دوم، ۱۳۸۰.
۲. مهدی هادوی تهرانی، مبانی کلامی [اجتهاد](#)، مؤسسه ی فرهنگی خانه خرد، قم، چاپ اول، ۱۳۷۷.

پانویس

۱. [به عقیده ی مسلمانان و نصّ قرآن کریم](#)، آن حضرت مصلوب نشد و در حال حیات خویش به آسمان ها رفت. ولی به اعتقاد مسیحیان آن حضرت مصلوب و به قبر سپرده شد و پس از آن دوباره زنده گشت و چهل روز، یا سه روز - بنا بر اختلاف اناجیل - نزد حواریون می آمد و پس از آن به آسمان ها صعود کرد. (،
۲. [نساء/سوره ۴، آیات ۱۵۸ - ۱۵۷](#).
۳. [انجیل لوقا](#)، باب ۲۴.
۴. [عهد جدید](#)، کتاب اعمال رسولان، باب اول.
۵. [عهد جدید](#)، کتاب اعمال رسولان.
۶. [برای آگاهی بیشتر از داستان ایمان پولس](#)، ر.ک: [عهد جدید](#)، کتاب اعمال رسولان، باب نهم به بعد.
۷. [در منابع اسلامی احادیثی وجود دارد که پولس را در ردیف کسانی چون فرعون و نمرود قرار می دهد و می گوید این افراد در سخت ترین جای جهنم به بدترین وجه عذاب می شوند](#). (ر. ک: [مجلسی](#)، بحارالانوار، ج ۸، ص ۳۱۱).
۸. [ر.ک: همفری کارپنتر](#)، عیسی، ص ۱۵۴.
۹. [برخی از محققان غربی به این موضوع تصریح کرده اند](#). (ر.ک: [جان بی ناس](#)، تاریخ جامع ادیان، ص ۶۱۷).
۱۰. [کتاب مقدس](#)، عهد جدید، رساله پولس رسول به غلاطیان و رساله اول پولس به قرنتیان، رساله اول پولس به تیموتاؤس.
۱۱. [همفری کارپنتر](#)، عیسی، ص ۱۵۴).
۱۲. [مراد از شریعت](#)، بخشی از دین است که به رفتار انسان ها در رابطه با خدا، با دیگر انسان ها، با طبیعت و با خودشان ارتباط دارد. از این بخش به «[فقه](#)» نیز تعبیر می شود.
۱۳. [Bible](#).
۱۴. [ادعا می شود که این اناجیل از سده دوم میلادی تواتر دارند و گفته می شود تألیف آنها در سده اول - در حدود سال های ۲۸ تا ۱۰۰ - صورت گرفته است](#). (ر.ک: [رابرت ویر](#)، جهان مذهبی، ج ۲، ص ۶۷۵).
۱۵. [همفری کارپنتر](#)، عیسی، صص ۳۲ - ۱۲).
۱۶. [جان بی ناس](#)، تاریخ جامع ادیان، صص ۶۶۰-۶۵۸.
۱۷. [رابرت ویر](#)، جهان مذهبی، ج ۲، صص ۷۳۴-۷۳۳.
۱۸. [رابرت ویر](#)، جهان مذهبی، ج ۲، صص ۷۲۸-۷۳۴.
۱۹. [Renaissance](#).
۲۰. [Darkness](#).
۲۱. [Christian Clergymen](#).
۲۲. [Cannon law](#).
۲۳. [همفری کارپنتر](#)، عیسی، ص ۱۶۰.

منبع

http://farsi.islamquest.net/QuestionArchive/۲۱۲.aspx#_edn۹
[اسلام کوئست].

